

Forslag til Inatsisartutbeslutning om godkendelse af Landskassens regnskab 2014.

(Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer)

(2. behandling)

Demokraterne vil gerne starte med at rette en tak til Revisionsudvalget for at behandle Regnskabet for 2014 grundigt.

God regnskabsførsel er et helt overordnet mål for alle departementer, selskaber og alle institutioner der helt eller delvist finansieres af offentlige midler.

Vi vil gerne starte med at foreslå at alle konti i Finansloven, i alle fremtidige regnskabsår, gennemgås og overvåges, gerne med hjælp af øget digitalisering og sammenkørsel af regnskaber. Mangler vi inspiration kan vi blot se mod f.eks. Kommuneqarfik Sermersooqs plan for genopretning.

Det kunne passende være således, at vi igennem året burde aflægge månedsregnskab for hver enhed, for at vi på denne måde kan følge udviklinger – og allerede på forhånd kan opregne når der bliver en merudgift på drift, byggerier eller andet.

På denne måde, kunne vi også bedre i løbet af året justere vore forventninger, konti og omrokere midler til områder der har brug for særlig opmærksomhed, men også tidligere fange fejl og u hensigtsmæssig anvendelse af midler end hidtil.

I fht. anvendelsen af konsulenter, vil kritiske røster fortælle, at vi anvender for mange udefrakommende. Det kan sagtens være korrekt visse steder, hvor opgaver kan løftes lokalt, men vi skal samtidig også huske på, at det er udbud og efterspørgsel der afstedkommer vor anvendelse af disse. Et eksempel hvor det kan give god mening, kunne være uvildige advokat-timer i tvister der omhandler Selvstyret. Der kan vi have brug for udefrakommende.

Vi mener at vi som samfund kunne spare en del, hvis vi anvendte sund fornuft. Både i forhold til udbud hos egne virksomheder her i landet. Lokale virksomheder som sagtens kan løfte visse opgaver samt ved aftaler hvor lokale og udenlandske virksomheder samarbejder og anvendes sammen, således kompetencer kan løftes i de lokale virksomheder efterfølgende. Samtidig skal det dog ske uden unødigt politisering, som der står under bilag om Selvstyreejede virksomheder, er politikere på ingen måder bedst rustet til at tage beslutninger for virksomheder. Altså ingen grønlandisering blot for grønlandiseringens skyld. Der skal være sund fornuft med i udbuddene.

Der bør ikke politiseres mere over dette, end, at vi skal anvende lokale kompetencer når muligt, og søge at stimulere vort eget erhvervsliv, uden at blive fremmedfjendske og sige nej til kompetencer og hjælp udefra, når det er nødvendigt.

Vi er dog uenige i, at opgaver som burde kunne løftes af administrationen eller underliggende enheder nødvendigvis ikke skal udbydes til konsulenter – lokale eller ikke.

Eller rettere; vi så hellere at vi i højere grad omlagde arbejdspladser til private næringsdrivende, og at Selvstyret i højere grad anvendte deres kræfter på kernekompetencer og blev, dels en virkelig god og attraktiv arbejdsplads, hvor vi belønner efter dygtighed og ikke efter anciennitet eller politisk tæft, og dels en arbejdsplads der koncentrerede sig om sine kerneopgaver, som er at servicere politisk.

Selvstyrets fornemste opgave internt må være, at have en stram opgavestyring, opfølgning og implementering i en organisation der konstant arbejder med ny lovgivning, samt at have et konstant overblik over kompetencer, opgaver og anvendelse af midler i Selvstyreregi, således pengene anvendes mest kosteffektivt.

Demokraterne er enige med Revisionsudvalget i, at det turde være selvindlysende - men er det desværre ikke - at alle afdelinger, departementer og Selvstyreejede selskaber kender til regnskabshåndbogens regler. Det kan revisionspåtegning for 2013 påvise, at det er det ikke.

Det er korrekt at det politiske ansvar ligger hos daværende Naalakkersuisut, og at de burde have vidst bedre end at kunne låne af Landskassen til private rejser.

Men det står samtidig lysende klart, at der er en brist i vort system, når det kan lade sig gøre at dette gennemføres. Det må ikke kunne gentage sig.

Der har både embedsstab, politikere og rådgivere fejlet noget så eklatant, og sagen om f.eks. misbrug af midler i 2013, burde ikke kunne være gået igennem så mange forskellige menneskers hænder, uden der blev stillet spørgsmålstegn, og således at man nåede at redde fejlen inden den opstod.

Det duer simpelthen ikke.

Demokraterne er ligeledes enige i, at der ved tvivlsspørgsmål, som der opstod i sagen om udbetaling af mediestøtte i 2014, bør søges konsensus, input eller afgørelse hos relevante udvalg. Mediestøtten som sådan er en prisværdig anordning, og den skal sikre at der kan distribueres i hele landet. Ved finanslovsforhandlingerne her til Finanslov for 2016, gjorde Demokraterne også tydeligt som et af sine krav, at der burde kunne udbetales det der svarer til portostøtte.

I forhold til revisionspåtegning om anvendelse af Anlægs,- og renoveringsforndens midler, skal vi blot henstille til, at vi tilslutter os at der månedligt laves en opfølgning, som vi kan anvende til bedre at styre budgettering, udmøntning og udførsel af projektopgaver i denne, således vi ikke

igen kommer i den situation; at det er vanskeligt at afgøre hvad midler er blevet brugt til i løbet af året, eller som de skriver ”differencer der ikke kan forklares”.

Det må ikke ske med offentlige midler.

Det glæder os i øvrigt at der sker en indskærpelse af at forretningsgange og budgetopfølgninger skal følges af alle departementer.

Det er noget vi absolut støtter op om.

Demokraterne anser det for særdeles positivt at Revisionsudvalget henleder Skatte,- og Finansudvalget samt Udvalget for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling på uhensigtsmæssigheder og eventuelle løsninger heraf, på rekrutteringsområdet i skattedepartementet i Grønland, og mener det er lige netop denne slags problemer der skal tages op politisk, og drøftes således der er en konstant bevågenhed over, om vi som ansættende myndighed med så omfattende opgaver som vi har tildelt os, anvender arbejdskraft, arbejdsmiljø og kompetencer korrekt. Og om vi søger udvikling af disse.

Vi vil dog samtidig mane til forsigtighed med, at det gøres alt for politisk, skal Grønland have økonomi-uddannelser med særligt skatte-fokus, f.eks., er det af yderste vigtighed at disse er fuldt ud på standard med de lande vi sædvanligvis sammenligner os med's uddannelser rent kompetencemæssigt.

Kan uddannelserne gøres væsentligt billigere ved ophold i udlandet, skal dette også medregnes i eventuelle overvejelser, ligesom det faglige miljø for, og aflønning af, undervisere skal indtænkes i et sådant scenarie.

Af andre positive ting kan nævnes at import af alkohol og tobak er mindsket i 2014, en tendens vi formentlig ser i 2015 også, hvilket er særdeles positivt for sundheden i Grønland.

Det er desuden positivt at nogle af de selvstyrejede selskaber der har indbragt mindre end forventet, f.eks. Royal Arctic Line, er deres ansvar bevidst og søger at lave et turnaround. Det skal de have stor ros for.

I samme ombæring ser Demokraterne med kritiske øjne på andre virksomheder der drives med underskud og landskassamidler år efter år, vi kan nævne blandt andre Great Greenland, der fortsat er i voldsomt underskud.

Vi glæder os til at samarbejde med Naalakkersuisut om, hvilke kriterier der i fremtiden skal være for selskaber i landet.

Vi mener at vækst og værditilvækst er 2 nøglebegreber vi skal holde os for øje. Er værditilvæksten i en given offentlig virksomhed god nok til, at vi kan blive ved med at krydssubsidiere denne? Er virksomheden samlet set, en udgift for landet, og hvis den er, tilfører den så nogen særlig værditilvækst? Hvis svaret er nej, bør disse selskaber kunne nedsætte prisen på deres produkter væsentligt med udbyttet, investere i nyt, eller drejer det sig om underskud, må

vi sammen se på, om det overhovedet er lovmæssigt, samt økonomisk ansvarligt for Selvstyret fortsat at have ejerskab i eller over disse.

Vi skal samtidig beklage at der var et væsentlig mindreforbrug på anlægsaktiviteterne i 2014, men efter Inatsisartuts nyligt vedtagne ”rullende planlægning” på området, håber vi at dette ikke sker, valgudskrivelse eller ej, således området stabiliseres også for de virksomheder der lever af at levere ydelser på anlægsområdet i Grønland.

Med disse ord tilslutter vi os godkendelse af Landskassens regnskab for 2014.